

Aarhus 10/3-2023

Hørings svar vedr. mobilsug

Som repræsentant for Ejerforeningen Frederiks Plads 8, Ejerforeningen Frederiks Plads 16, Ejerforeningen Frederiks Plads 26 og NME Ejendomsadministration ApS, der alle er glade brugere af mobilsug både i ejer og udlejningsejendomme, skal jeg hermed komme med vores indlæg til forslaget fra Kredsløb, om lukning af Mobilsugs ordningen i Aarhus Kommune.

Vi kan konstatere, at Kredsløb nu i mange år, har forsøgt, at lukke for mobilsug, selv om de ikke på noget tidspunkt har haft bemyndigelse hertil. Først fordi de var underlagt regler, som foreskrev at mobilsug skulle tilbydes og efter at disse regler blev lempet, så har Kredsløb fortsat med, at modarbejde etablering af mobilsug til trods for, at dette ikke har været godkendt af Aarhus Byråd.

Derudover undrer det os at Aarhus, som eneste større by i Norden vil afskaffe mobilsug og centralsug, når andre større byer investere mere i disse teknologier. Som vi kan se det fylder mobilsug ikke ret meget i bybilledet, og det virker til at være en god løsning hvor der er mindre plads at disponere over. Herudover holder mobilsug beboere, medarbejdere på plejehjem og ejendomsfunktionærer væk fra en direkte kontakt med ca 50% af fremtidigt affald. I stedet oplever vi, at Kredsløb nu beder byens politikere om, at nedlægge noget, som kun Kredsløb ikke bryder sig om. Alle brugere vi har og har haft kontakt med, er positive over for anvendelsen af mobil og centralsug, og værdsætter meget disse affaldsordninger. Der er endnu ikke nogen – ej heller Kredsløb, som har kunnet os give en faktisk korrekt grund til, at vi i Aarhus skal gå tilbage til en, efter vores mening, teknologisk forældet løsning, som på alle parametre vi har haft mulighed for at undersøge strider mod gode miljømæssige løsninger, hvilket I vil kunne se her efterfølgende.

Vi har oplevet, at Kredsløb først har forsøgt at lukke for mobilsug ved, at nævne det i en kort sætning i forbindelse med at byrådet skulle vedtage en nye affaldsplan. Det blev heldigvis p.g.a. et frem synende Teknisk Udvalg udskudt, for at blive undersøge det nærmere. Derfor blev Kredsløb anmodet om, at inddrage brugerne af mobilsug i en analyse af fremtidsmulighederne for mobilsug.

Det har vi gerne villet deltage i, og vi har, som brugere undersøgt rigtigt meget og stillet op til møder med Kredsløb når det har villet mødes med os. Men kan nu konstatere, at Kredsløb indtil videre kun har været interesseret i, at kunne oplyse, at de har inviteret os til møde. Vi har i øjeblikket indtryk af, at vi er blevet holdt uden for informationer, og der er blevet argumenteret mod vores betænkeligheder ved deres forslag med faktisk forkerte oplysninger, som kun har haft til formål at tilfredsstille og underbygge Kredsløbs egne interesser og påstande.

Vi må også konstatere, at vi efter at have forsøgt, at få indsigt i hvad begrundelsen for Kredsløbs forslag går ud på, efter over 2 års arbejde, møder og undersøgelser, stadig ikke har fået nogen som helst, som bare minder om en god grund til at nedlægge mobilsug og centralsug ud fra en faktisk korrekt oplysning/beregning.

Vi har måske naivt troet, at Kredsløb skal betjene borgerne bedst muligt med moderne og tidssvarende affaldshåndtering, og derfor har vi også flere gange anmodet om, at man laver en 360 graders vurdering af hvad mobilsug egentligt kan bidrage positivt med i forhold til det eneste alternativ, som Kredsløb har opstillet. Det har ikke haft Kredsløbs interesse, så derfor vil vi anmode Aarhus Byråd om, at vurdere sagen ud fra et overordnet **objektivt** syn, hvilket vi ikke har kunnet få Kredsløb til overhovedet at drøfte.

Derfor vil vi gerne forsøge, at bidrage med vores viden om mobilsug, og for den sag skyld også Centralsug, som for os at se, har de samme fordele for Aarhus Kommune. Derfor vil vi tage udgangspunkt i miljø i

mange afskygninger og hermed vise hvordan vi ønsker, at Aarhus Kommune har og bibeholder et godt miljø i bred forstand for borgerne:

Grønt miljø og byliv er vigtigt for os der bor i Aarhus. Vi sætter pris på, at der også i byen er grønne arealer. Vi har et pladsbesparende setup med mobilsug, hvor opbevaringscontainere er i et lukket system, som ikke fylder i bylivet fordi det er og kan bygges ind i de fleste ejendomme. Alternativet som foreslået af Kredsløb, vil kræve plads, som skal findes i bymiljøet – der skal inddrages grønne arealer eller parkeringspladser, for at få plads til at etablere endnu flere molokker – det kan undgås og forbedres, ved at der ikke nedlægges mobil eller centralsug men i stedet for etableres flere.

Mobilsug kan suge op til 300 meter og Centralsug kan suge op til 2,5 km. Det gør, at der kan spares inddragelse af mange kvadratmeter grønne arealer og parkeringspladser ved at bevare og udvikle disse typer frem for at etablere endnu flere molokker.

Trafikmiljø – tømning af molokker sker flere steder på mange af Aarhus gader. Vi oplever at diesellastbiler stå og spærrer trafikken når de tømmer molokker – vi kan også konstatere, at de ofte løfter containere over vejen i strid mod alle regler, så trafikanter kun kan passere ved, at køre under en løftet container. Det giver trafikpropper, og mange biler som må holde i tomgang for, at vente på at de bliver færdige med at tømme containerne. Da mobil og centralsug kan ske relativt langt fra opsamlingscontainere er det ikke nødvendigt at de spærrer gader, da sug kan placeres mere hensigtsmæssigt for trafikken og kan suge fra mange forskellige affaldsbeholdere en efter en langt fra hvor de er etableret.

Det er i byen et problem at finde parkeringspladser, det problem vil bare blive forøget, hvis parkeringspladser nødvendigvis skal sløjfes for, at give plads til endnu flere molokker. Hvis parkeringsproblemerne bliver større, så risikerer man at flere bliver væk fra byen, når der skal handles ind. Det kan i sidste ende betyde, at endnu flere af byens forretninger må lukke fordi kunderne udebliver, og derved uddør en del af det liv, der er i byen og det der gør at vi gerne vil bo i Aarhus. Helt galt ser det ud på Aarhus Ø, hvor hele området er bygget op om et centralsug og enkelte mobilsug, uden at der er afsat plads til nedgravede containere (molokker)

Luftmiljø – vi værdsætter at det er muligt at trække vejret, også inden for Aarhus. Ved en bevarelse og udbygning af mobil og centralsug kan vi undgå, at diesellastbiler skal holde og ose med mange stop flere og flere steder på hver gade i Aarhus, og vi undgår køer af biler som bare holder og venter på at de bliver færdige med tømningen. Mobilsug kan faktisk foretages med en elektrisk sugebil, men kan placeres langt fra hvor affaldet opsamles og så suges hen hvor det ikke generer trafik og beboere.

Støjmiljø – containertømninger larmer - efter Kredsløbs egne målinger med 108Db ved en opsat ”normal tømning” – det er i bedste fald, for os der bor i nærheden af molokker har en helt anden historie. Når stål slås mod stål så larmer det betydeligt mere, og det generer alle i området til trods for lukkede vinduer og døre. Mobilsug kan placeres hensigtsmæssigt og moderne mobilsugsbiler kan bringes ned på et støjniveau under 70Db uden høje brag – det er de krav andre byer stiller til materiellet.

Bymiljø – vi har alle oplevet at affald ligger og flyder på gaderne indimellem. Det skyldes sjusk fra dem, der smider affaldet, eller sker p.g.a. overfyldte beholdere. Det giver risiko for endnu mere udbredelse af måger og rotter, som gerne går i skrald, hvor det er muligt. Ved brug af mobilsug og centralsug er der tale om lukkede systemer, som tømmes uden, at der er risiko for at affaldet flyder i gader og stræder, og det giver ikke mulighed for måger og rotter at gå i affaldet, for systemerne er lukkede.

Arbejds miljøet – hvis der bruges traditionelle containerløsninger, så vil der være mennesker, som skal håndtere affaldscontainere – dette er ofte containere på hjul og betyder, at nogen risikerer vrid og stræk

fordi affaldshåndtering kan være et tungt arbejde, som ofte skal udføres, hvor der skal drejes eller løftes meget. Det arbejde er der ikke mange som ønsker, og ved mobilsug og centralsug kan man helt undgå dette, da affaldet suges ved hjælp af lufttryk, så det er uberørt af mennesker i langt højere grad end enhver anden containerløsning. Derudover er der ikke nogen, som kommer i nærheden af affaldet på en måde hvor smitte og sygdomme kan blive overført via affaldet.

Handicap og ældremiljø – På Frederiks Plads er der flere ældre og handicappede borgere, kørestolsbrugere kan ikke nå de molokker, der er på Jægergårdsgade og det betyder, at de handicappede og ældre med Kredsløbs forslag vil blive tvunget ud på en længere tur med deres affald. Det er ikke tilfælde med mobilsug som vi har, da de tæt på deres lejlighed på op til 8. etage, lige uden for døren, kan komme af med restaffald, som jo også fremover udgør ca 50% af en husstands affald.

Genbrugsmiljø – sortering af affald er vigtig for os, der bor i byen. Det er vigtigt for os, at vi kan komme af med vores affald på en miljømæssig god måde. Hvis det bliver for besværligt så må vi erkende at vi ikke får sorteret nok, og så går det ud over alle. Vi med mobilsug og centralsug kan se, at Aarhus Kommune har undersøgt det, og konstateret at sorteringen i etageejendomme, hvor der anvendes nedgravede containere (molokker) er 61% dårligere end sorteringen i etageejendomme hvor der er affaldsskakte. Det er så voldsom en forskel, at alene det taler for, at mobilsug og centralsug bør udvides mest muligt i byen.

Økonomi – Da vi med mobilsug går ind for, at vi skal fremme miljøet mest muligt, så accepterer vi også, at vi skal lave en investering i anlæg i vores ejendomme, og at vi måske skal betale lidt mere for, at få afhentet vores affald på en miljømæssigt god og forsvarlig måde. Derfor kan det undre os, at man ikke ønsker at lave en beregning på den overordnede samlede økonomiske belastning af de forskellige indhentningsmåder, hvilket jo også påvirker mange andre dele af Aarhus Kommune end lige den lille del som Kredsløb forsøger at varetage. Vi kan konstatere, at de undersøgelser der er blevet forelagt, er blevet manipuleret i en sådan grad at overblikket fuldstændigt er forsvundet. Vi har da også noteret os, at Kredsløbs økonomiske argumenter er forsvundet i deres argumenter, som i øjeblikket vel kun fokuserer på at glas og metal ikke kan suges i de eksisterende anlæg.

I beregningerne Kredsløb har fået lavet, har det været nødvendigt for Kredsløb at indregne udlejere af lejligheder og borgernes egen investering i mobilsugsanlæg i ejendommene (men det er jo vores bidrag til et godt bymiljø generelt og som det fremgår ovenfor i vores gennemgang af alle andre typer miljø!). Samtidigt har det været nødvendigt for Kredsløb, at sammenligne det med den gennemsnitlige pris (bemærk ikke den faktuelle pris i Aarhus hvor der er mobilsug) for en molok, men her har Kredsløb undladt at indregnet den pris, der er for de kvadratmeter, der skal bruges til at placere en eller flere ekstra molokker. Er det så Aarhus Kommune, dvs. en fællesudgift for os borgere?

I Kredsløbs beregninger har man total udeladt, at beregne hvad det koster på de plejehjem, der i dag anvender mobilsug, hvis det bliver nedlagt. Vi undrer os over, at det slet ikke bliver nævnt, at der skal mere håndtering til af affaldet på plejehjemmene, ligesom flere medarbejdere og andre kommer i tæt kontakt med måske uhygiejnisk affald, så som bleer m.v. Kredsløb har heller ikke fundet det nødvendigt at informere om, at det måske betyder, at "varme hænder" skal bruge mere tid på bortskaffelse af affald". Vi syntes det er en overvejelse værd, da det jo er meget aktuelt med problemerne med, at skaffe ekstra arbejdskraft til plejesektoren.

Kredsløb har i rapporter henvist til, at der opstår propper i mobilsug. Det er korrekt, at der ved forkert bortskaffelse / manglende sortering eller ved brug af gamle og ikketidsvarende mobilsugsbiler sker propper. Det er vi som brugere meget opmærksomme på, da det jo koster os ekstra, at få opløst disse propper. Men det der ikke bliver nævnt af Kredsløb er, at de har lejet en gammel mobilsugsbil, som kun kan

lave (sug) undertryk på ca. 150 Millibar. Det betyder, at den ikke kan suge med samme niveau, som de sugebiler der kører i andre byer. I København suger bilerne 220 Millibar (50% mere), og kan suge helt op til 400 Millibar (166% mere) . Det betyder, at Kredsløb ikke tilbyder det udstyr, der skal til for at suge normalt, og det kan betyde, at det der udløser en regning til os brugere, som følge af, at Kredsløb ikke stiller os udlejere og brugere i øvrigt noget ordentligt udstyr til rådighed.

Vi kan også se, at affaldsindsamling i Aarhus udbydes på 10 årige kontrakter – dog ikke Mobilsug, som udbydes på 5 årigkontrakt, med det forbehold, at ordningen forventes nedlagt indenfor 2 år eller mindre! Det vil de fleste, åbenbart bortset fra Kredsløb, kunne gennemskue ikke vil give de optimale økonomiske betingelser for brugerne af Mobilsug. Med andre ord – Kredsløbs ageren koster os brugere af mobilsug for meget i forhold til hvad det burde koste, hvis Kredsløb havde udbudt affaldsindsamling på samme vilkår som øvrig indsamling – er det en rimelig håndtering, når man har et monopol?

Når man hertil så lægger, at Kredsløb og før AffaldVarme (I strid mod først regler og efterfølgende uden, at det er godkendt af Aarhus Byråd) i 6 år eller flere har oplyst alle, der har været interesseret i at installere mobilsug, at ordningen forventes nedlagt indenfor kort tid. Så er det nok ikke mærkeligt, at investeringerne ikke er blevet foretaget. Derfor har Aarhus i modsætning til store byer i hele norden ikke fået flere mobilsugsanlæg i perioden. Må man som kommunalt ejet selskab føre den politik uden om byrådet?

Når vi ser på ovennævnte argumenter, som Kredsløb har forsøgt at undgå ved, at argumentere med faktisk forkerte oplysninger og beregninger. Ligesom Kredsløb har forhalet undersøgelser af mobilsug i nu flere år, samtidigt med, at de har hævet prisen på affaldsindsamling med op til det 3 dobbelte, på grund af dårlige udbud og forhindringer for at få forøget antallet af anlæg. Så står vi i den arbejdsgruppe, der skulle have været inddraget i analysen tilbage med nogle kæmpe spørgsmål som vi ikke har kunnet få besvaret:

Hvorfor vil Kredsløb nedlægge mobilsug og centralsug – når verden rundt om gør det modsatte?

Hvorfor kan vi ikke få en begrundelse, som bare nærmer sig objektive fakta, for en lukning af ordninger, som vi, som udlejere og borgere ønsker skal fortsættes og udvides, til gavn for alle de typer miljøspørgsmål som vi har kunnet se!

Hvorfor har Kredsløb ”gemt” deres forslag om nedlæggelse af mobilsug i Aarhus i nogle få linjer i et stort oplæg til affaldsplan, og senere som et orienteringspunkt under takstændringer for affaldsindsamling – er der noget som Kredsløb ikke ønsker undersøgt ordentligt?

Hvorfor Kredsløb ???

På vegne af gruppen ejere af mobilsug i Aarhus

Ejerforeningen Frederiks Plads 8
Ejerforeningen Frederiks Plads 16
Ejerforeningen Frederiks Plads 26 og
NME Ejendomsadministration ApS

Tom Amby

Bestyrelsesformand
Frederiks Plads 8
8000 Aarhus C

